

Šperkařské hříčky

Lidé, kteří každodenně nosí šperky, je považují za naprostou samozřejmost. Cítí by se bez nich „nazí“ obdobně jako bez oblečení a obuvi. Ale není šperk jako šperk. Každý šperk, který nosíme musel samozřejmě někdo vymyslet a také vytvořit. Většina lidí dává přednost klasickým šperkům z drahých kovů a kamenů. Mladí si díky nealergickým vlastnostem oblíbili takzvanou chirurgickou ocel. Kvůli barevnosti a finanční dostupnosti nosí rádi také šperky z různých typů plastů. Kromě sériové produkce mnoha českých a zahraničních firem najdeme také u nás autory, kteří umí tyto „trendové“ materiály využít ve svých originálních špercích. A nejen to. Dokáží je také často propojit i s tradičními šperkařskými materiály. Vytvářejí tak zcela jedinečné a funkční kombinace ve vlastních malosériových autorských kolekcích. Ty pak nejsou pouze ozdobami, ale zároveň i malými sochařskými vyjádřeními jejich niterných myšlenek. A právě takové jsou šperky Kamily Housové Mizerové a Denisy Sedlákové, které tyto zákonitosti vyznávají a přidávají i mnohé navíc. Obě pražské autorky vystudovaly v 90. letech specializovaný ateliér Kovu a šperku na VŠUP v Praze u prof. Vratislava K. Nováka. Své práce s výrazným rukopisem vystavují na mnoha prezentacích českých autorských šperků u nás i v zahraničí. Najdeme je také v galeriích s předním českým designem a jsou zastoupeny i v několika specializovaných sbírkách českých muzeí a mnoha soukromých kolekcích.

Kamila Housová Mizerová (*1968) se nevěnuje pouze drobné práci u zlatnického stolu. Čas od času je vidět také na sochařských sympoziích u nás i ve světě, kde sama tvoří sochy nejen ze dřeva, ale dokonale zvládá i práci v kameni. Do své tvorby se snaží vkládat geometrii a také abstrahované věci kolem sebe. Dává přednost jednoduchým, zřetelně vnímatelným tvarům, které mají pro diváka jasnou vypovídající schopnost. Její inspirací jsou tvary, barvy a struktury přírody a také zážitky, jejichž esenci se snaží ve své práci namíchat. V ateliérové tvorbě šperku využívá jak přírodní materiály – kameny, kosti, rohovinu a dřevo, tak i stříbro a nerezocel. Poutavé napětí vytváří ve svých pracích

citlivou, ale přitom originální kombinací přirozeně měkké a nepravidelné geometrie organických materiálů s přesnými tvary chladného kovu. Velmi důležité je pro autorku také ztvárnění detailu. Ten je znatelný hlavně ve strukturách povrchů kovu i přírodnin, které v citlivém spojení uplatnila v sérii „křídlatých“ špendlíků připomínajících hmyz. V jedné z nejnovějších kolekcí „Vyšívané brože“ nalezneme poněkud uvolněnější styl. V provrtaném nerezovém plechu jsou pomocí křížkového stehu vyšity geometrizované postavičky psa a kočky. Jinde jsou pevně vsazeny šňůrky navlečeného rožailu, vytvářející z brože impresivní obrázek. Z nerezoceli jsou vyřezané i drobné brože ve formě postaviček chlapců a dívek z kolekce „Panáčky“, které se liší nejen tvary, ale také originálním vyšitím kabátků. Kamila Housová Mizerová v sobě v žádném případě nezapře strohé sochařské vnímání a lásku k jednoduchosti, a přitom do své práce dokáže prosadit i ženský cit v živosti detailu, který je tou nezbytnou třešničkou na dortu.

Šperky Denisy Sedlákové (*1972) jsou charakteristické zejména hravostí, barevností a možnostmi proměny. V 90. letech se tato autorka věnovala šperkům s využitím kovu (šperky z pružinek), ale i plexiskla, hedvábí a dalších materiálů. Již od roku 1999 vytváří kolekci šperků z materiálu, který rozhodně nepatří k těm tradičním. Její „Gumišperky“, které mne velmi zaujaly na Designbloku v roce 2007, jsou zhotovené ze vzájemně propletených gumiček různých průměrů a pěti barev. Autorka z nich dokáže speciálním proplétáním vytvořit nekonečné množství různých tvarových i barevných kombinací. V poslední době k nim přibýly také Gumitašky – malé i větší originální příruční kabelky, které toho také mnoho unesou. Ani další kolekce Denisy Sedlákové nezaprou originalitu, hravost a variabilnost, díky níž si také sám nositel může šperky jednoduše upravovat. Na obdobném principu jsou také založeny prsteny z kolekce „Křídlovky“. Na jednoduché nerezové obroučce je kolmo umístěn šroub, na který je možné našroubovat rozmanité dolňky z barevného plastu, které jsou upevněny pomocí originální křídlové matky. Segmenty lze také jako stavebnici různě kombinovat a vyměňovat. Neotřelou

kolekcí náušnic a náramků jsou „Titánci“, kteří jsou tvořeni většinou jednoduchým geometrizovaným tvarem zvířátka z titanového plechu, různobarevně vyžíhaného, doplněného koženým řemínkem pro upínání. Všechny šperky Denisy Sedlákové nejsou pouhým módním doplňkem, ale zároveň i malou hračkou s možností proměny, aby se jeden druhému podobaly jen zdánlivě a přitom každý z nich zůstal originálem. Nejnovější hravou kolekcí jsou náušnice „Triohry“, kde se na stříbrnou osičku nasazují různě tvarované a barevné segmenty. Ty se dají sundat, vyměnit, pootočit, takže majiteli vznikne několik dalších šperků v jednom.

I když by se na první pohled mohlo zdát, že šperky Kamily Housové Mizerové a Denisy Sedlákové jsou naprosto odlišné, při bližším zkoumání naopak zjistíme, že mají mnoho společného. Jejich pojítkem je zejména hravost v jednoduché proměně, kde snadno vznikají nové originální varianty. I když mají obě autorky výrazný rukopis, přesto se jejich práce vhodně doplňují. Proto se rozhodly spojit síly nejen při drobných prezentacích na Dyzejn Márketu u Národního divadla, ale i na větší výstavě v pražské galerii Kus kovu, kde můžete jejich práce vidět od 5. června až do 2. srpna 2013. A bude to zajisté stát za to!

PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D.

kurátorka sbírky šperku a drahých kovů

v Severočeském muzeu v Liberci